

Sak 88-2017

Saksfremlegg til styret i Sykehusinnkjøp

Anskaffelsesplan 2018

Møtedato:	27. november 2017
Tidligere behandlet i styret/saksnr.	
Type sak (orienteringssak, diskusjonssak, beslutningssak, temasak)	Orienteringssak

Styret i Sykehusinnkjøp HF inviteres til å treffe følgende vedtak:

1. Styret tar sak om anskaffelsesplan til orientering.
2. Styret ber administrerende direktør legge frem forslag til beslutningsstruktur for anskaffelsesplan for de regionale helseforetak.

Vadsø, 20.november 2017

Kjetil M. Istad
Administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

I henhold til oppdragsdokumentet for 2017¹ skal Sykehusinnkjøp HF «utarbeide innkjøpsplaner for hver region som også er samordnet med nasjonale innkjøpsplaner».

I denne saken benyttes begrepet anskaffelsesplan, fordi det vurderes som et mer presist begrep enn innkjøpsplan.

Det er nå etablert en anskaffelsesplan for 2017. I denne saken gjøres det rede for dette arbeidet, samt prosess for etablering av slik plan for 2018. Videre foreslår administrerende direktør en prosess for hvordan anskaffelsesplanen for 2018 formelt skal godkjennes.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Sykehusinnkjøp HF sin anskaffelsesplan skal være et uttrykk for helseforetakenes behov for varer og tjenester for den aktuelle tidsperioden. Gjennom etableringen av Sykehusinnkjøp HF er det nå for første gang gjort mulig å etablere en samlet nasjonal anskaffelsesplan for alle innkjøpskategorier Sykehusinnkjøp HF har fått ansvar for. Planen omfatter både lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

En felles anskaffelsesplan vil være et viktig verktøy for å få oversikt over Sykehusinnkjøp sin samlede anskaffelsesportefølje for den perioden planen gjelder for. Anskaffelsesprosjektene er kjerneaktivitet i Sykehusinnkjøp, og det er derfor viktig å få et samlet bilde av den porteføljen Sykehusinnkjøp har ansvar for. En samlet plan vil også være et viktig verktøy for å kunne vurdere å samle lokale anskaffelser til regionale eller nasjonale anskaffelser. Planen har også høy informasjonsverdi for det enkelte foretak og klinikk. Den har også en stor verdi for leverandørmarkedet, slik at aktuelle leverandører kan forberede seg godt til kommende anskaffelseskonkurranser.

De ulike divisjonene har hatt ulike maler og formater på sine anskaffelsesplaner. Historisk har det også vært svært ulikt hvor innholdsrike anskaffelsesplanene har vært. I løpet av høsten 2017, er det etablert et felles registreringsopplegg hvor hver divisjon har ansvar for å registrere sine planer. I første versjon er dette et forenklet skjema med et begrenset antall felter, og dermed med begrenset informasjon. Registreringsskjemaet må utvikles videre. Registreringsmetoden sikrer imidlertid at man får oversikt ned på helseforetaksnivå, samtidig som kategoridimensjonen ivaretas.

Registreringsfilene legges så inn i rapporteringsverktøyet Power BI. Verktøyet er egnet for å presentere anskaffelsesplanens viktigste informasjon, og gir både rask oversikt og mulighet for å gå dypere inn i data, via interaktive instrumentbord. Verktøyet er tilgangsstyrt.

Oppdateringer kan automatiseres og rapportvisninger kan åpnes til eksterne brukere, for eksempel som innhold på Sykehusinnkjøp HF sine eksterne nettsider. Verktøyet benyttes av flere medisinske registre, blant annet Nasjonalt hoftebruddregister.

Samme verktøy benyttes nå også for å rapportere på anskaffelsesplanen i virksomhetsrapporten. På den måten benyttes planverket (anskaffelsesplanen) også til operativ rapportering.

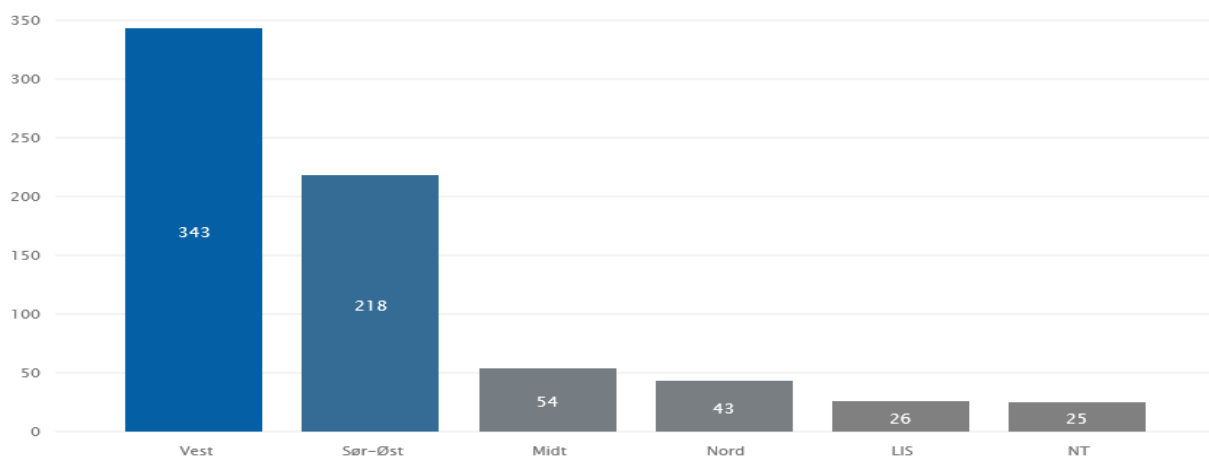
---

¹ Oppdragsdokumentet side 9, pkt 1.2

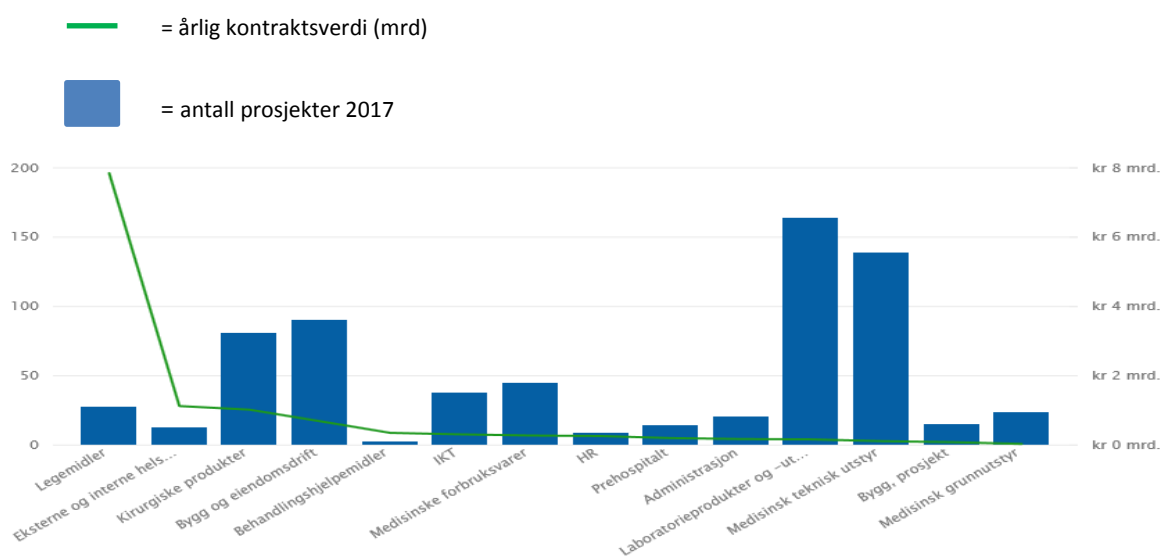
I den samlede planen for 2017 er det registrert 1.162 anskaffelser. Disse har en estimert verdi på 14,8 mrd. kroner. Det understrekes at oversikten ikke er komplett. Det er trolig lokale anskaffelsesprosjekt som ikke er registrert. En årsak til dette kan være at noen helseforetak kjøper anskaffelser selv, noe flere gjør i 2017 som en del av «as-is» perioden. En annen årsak kan være at man fremdeles ikke har full oversikt over porteføljen i hver region. Videre har noen divisjoner registrert kjøp av helsetjenester, mens andre ikke har dette i planen.

Figurene nedenfor illustrerer noen hovedinndelinger i planen:

Antall prosjekt i vest er så høyt fordi man har samlet alle lokale anskaffelser i planen. Divisjon vest, gjennom sin periode som Helse Vest innkjøp HF, var tidlig ute med å samordne også de lokale anskaffelsene. Her ligger det mange små anskaffelser med verdi under 1 mill. kroner.

ANTALL PROSJEKTER OG ÅRLIG KONTRAKTSVERDI PR KATEGORI

Figurene ovenfor viser blant annet at kategori legemidler har et forholdsvis lavt antall anskaffelser på planen (26), men at verdien av disse er svært høy, nemlig 7,8 milliard kroner. Motsatsen er kategori

laboratorieprodukter og utstyr. Her er det registrert 164 anskaffelsesprosjekt, mens den samlede verdien for disse er beskjedne 166 millioner kroner.

Anskaffelsesplanen vil være sentral i arbeidet med å innføre kategoribasert innkjøp i Sykehusinnkjøp HF. Det må tas helhetlig grep rundt hver kategori og utvikles kategoristrategier som ivaretar den enkelte kategori sine særtrekk og egenskaper. Kategoriene legemidler og laboratorieprodukter viser to kategorier med svært ulike egenskaper.

3. Prosess for godkjenning av anskaffelsesplan

Ikke alle helseforetak og regioner har hatt helhetlige anskaffelsesplaner. Noen har hatt planer innenfor områder som er egnet for rammeavtaler (for eksempel medisinske forbruksvarer), mens de aller fleste helseforetak har hatt planer for investeringskjøp, hvor prioritering har vært gjort som del av den årlige budsjettprosessen. Det har i begrenset grad vært anskaffelsesplaner på regionalt nivå som dekker alle kategorier. På nasjonalt nivå ble 4-årig handlingsplan etablert i 2014.

I den grad anskaffelsesplaner har eksistert, har det vært ulike beslutningsstrukturer knyttet til disse. Når det nå etableres felles nasjonal anskaffelsesplan for 2018, som omfatter både lokale, regionale og nasjonale anskaffelser, er det behov for å etablere en relevant beslutningsstruktur, slik at den endelige planen kan godkjennes.

Det er helseforetakene som har innkjøpsbehovene og som til syvende og sist må stå for prioriteringene, og beslutte planen. Like fullt er det Sykehusinnkjøp som avklarer og samler behovene, slik at det foreligger et strukturert utkast til plan.

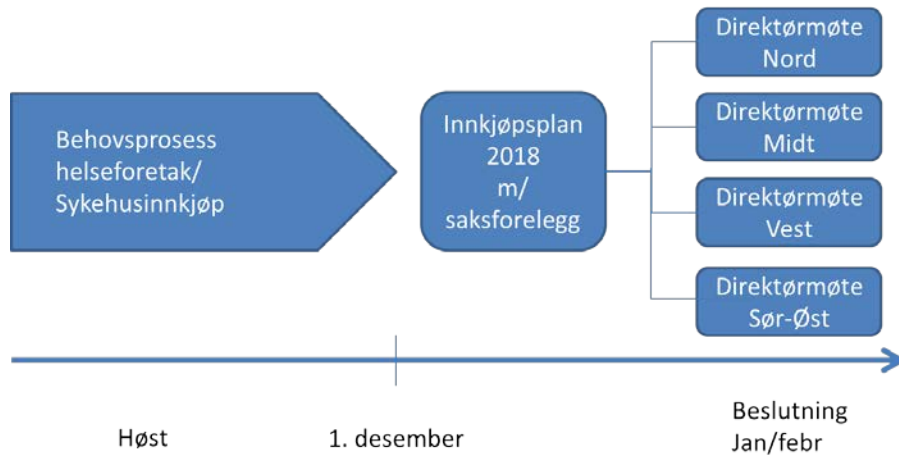
Porteføljen i anskaffelsesplanen for 2018 vil trolig overstige de 14,8 milliardene som ligger i planen for 2017. På grunn av porteføljens størrelse og verdi, er det nødvendig å forankre beslutning av planen på høyeste nivå i foretaksstrukturen.

Basert på dette foreslås følgende beslutningsstruktur for anskaffelsesplanen:

- I. Sykehusinnkjøp HF inviterer hvert helseforetak til dialog knyttet til innkjøpsbehov for 2018. I den forbindelse har Sykehusinnkjøp HF etablert oversikt over rammeavtaler som må fornyes. Dette gjelder både lokale, regionale og nasjonale avtaler.
- II. Helseforetakene melder behov til 1. desember. Dette gjelder både innen drift, og foreløpig plan knyttet til investeringer.
- III. Sykehusinnkjøp HF strukturerer de innmeldte behov, og utarbeider et samlet forslag til plan, herunder forslag til nye områder som kan kjøpes inn på hhv. regionalt og nasjonalt nivå. Nødvendige avklaringer gjøres med helseforetakene og regionene fortløpende.
- IV. Sykehusinnkjøp forbereder likelydende saker til de fire regionenes respektive direktørmøter, hvor administrerende direktør i hvert helseforetak deltar.
- V. Sykehusinnkjøp presenterer planen i første direktørmøte i hver region etter nyttår. Direktørmøtene inviteres til å godkjenne den samlede anskaffelsesplanen.
- VI. Eventuelle vedtak om justering av planen innarbeides.

For ordens skyld gjøres oppmerksom på at steg 1 og 2 i prosessen allerede er igangsatt.

Figuren nedenfor illustrerer foreslått prosess fram til godkjenning:

For å få denne beslutningsstrukturen forankret, foreslås det å forberede likelydende saker til de regionale direktørmøtene i helseregionene, slik at det kan etableres enighet om beslutningsstruktur.

4. Anbefaling

Saken viser at Sykehusinnkjøp har etablert prosesser og tatt i bruk elektroniske verktøy som bidrar til å etablere anskaffelsesplaner slik oppdragsdokumentet legger opp til. Planen kan tilpasses til regionnivå og til helseforetaksnivå, slik at hvert helseforetak får oversikt over sine anskaffelsesprosjekt. De nasjonale anskaffelsene er også integrert i planen.

Sykehusinnkjøp sin anskaffelsesplan må utvikles i nært samarbeid med det enkelte helseforetak. Den enkelte divisjonsdirektør har et særlig ansvar i så måte. Administrerende direktør anbefaler at styret stiller seg bak den foreslåtte beslutningsstrukturen for godkjenning av årlig anskaffelsesplan.